

*Іванова Інна Леонідівна,
старший викладач кафедри іноземних мов факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ
Горбач Наталія Львівна,
старший викладач кафедри іноземних мов факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ
Кальченко Тетяна Михайлівна,
старший викладач кафедри іноземних мов факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ*

САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сучасний правоохоронець має бути здатним швидко приймати необхідні рішення. Для цього він повинен вміти знаходити потрібну інформацію та використовувати її у професійній діяльності. Саморозвиток є важливою складовою особистості фахівця, компетентність якого залежить від готовності до самоосвіти та розвитку власних пізнавальних можливостей. Отже першочерговим завданням сучасної освіти вважається створення належних умов для саморозвитку особистості, а також формування у майбутнього правоохоронця внутрішньої потреби до самовдосконалення протягом усього життя. Тому вища школа робить акцент на керівництво навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів освіти з метою розвитку у них навичок самостійної роботи.

Питання, пов'язані з сутністю та організацією самостійної роботи перебувають у центрі уваги великої кількості науковців. Узагальнюючи різні погляди можна зробити висновок, що самостійна навчальна робота – це дієвий засіб формування пізнавальних здібностей та позитивного відношення до спрямованості на безперервну самоосвіту.

Спираючись на власний досвід можемо стверджувати, що кращими є ті знання, уміння і навички, які здобуваються не лише під час практичних занять з іноземної мови, але й самостійно особою, що виявляє пізнавальну зацікавленість і власну ініціативу до навчання, звикаючи працювати систематично, наполегливо, творчо.

Енциклопедія освіти визначає самостійну роботу як індивідуальну або колективну діяльність відповідно до завдань, наданих викладачем, і при його методичному керівництві, але без прямої участі останнього [3, с. 804]. У Положенні про організацію навчально-виховного процесу у ВНЗ говориться, що самостійна робота є основним засобом оволодіння матеріалом у вільний від обов'язкових занять час [4, с. 382]. Самостійна робота з вивчення іноземної мови орієнтована на засвоєння та опрацювання лексико-граматичного матеріалу та формування і розвиток навичок аудіювання, читання, усного мовлення та письма, щоб правоохоронець був здатний працювати з іноземцями. Однак, самостійна робота має не лише сприяти вивченню іноземної мови, але й привчати до самостійності, яка є конче необхідною для входження у професійне середовище, де потрібно ефективно вирішувати проблеми без сторонньої допомоги і брати на себе відповідальність.

Головна задача викладача полягає в тому, щоб якісно організувати самостійну роботу курсантів і навчити їх користуватися різними джерелами інформації. Кожен курсант повинен мати чітке уявлення про те, яку самостійну роботу він буде виконувати, на які моменти варто звернути увагу, який очікується кінцевий результат та за якими критеріями відбуватиметься оцінювання. Оцінка, насамперед, залежить від рівня засвоєння курсантом навчального матеріалу, його вміння використовувати теоретичні знання та додаткову літературу під час виконання практичних завдань і обґрунтовувати результати своєї самостійної роботи. Провідним фактором активності курсантів в процесі самостійної навчально-пізнавальної діяльності вважається наявність у них мотивації, без якої неможливо забезпечити ефективну педагогічну взаємодію, котра спрямована на перетворення курсантів з пасивних споживачів знань на активних їх здобувачів. Підсилює дієвість самостійної роботи курсантів оптимізація методів викладання і широке впровадження в навчальний процес нових освітніх та інформаційних технологій, що, на наш погляд, суттєво підвищують продуктивність праці викладача з метою формування у курсантів

здатність до саморозвитку і використання отриманих знань у своїй майбутній професійній діяльності.

Таким чином, можна стверджувати, що самотійна робота є важливою складовою освітнього процесу, яка виконує когнітивну, навчальну та виховну функції, тобто розширює і поглиблює набуті на заняттях знання, розвиває вміння та навички, привчає до самотійності і саморозвитку.

Список використаних джерел:

1. Бойко Н.І. Організація самотійної роботи студентів вищих навчальних закладів в умовах застосування інформаційно-комунікаційних технологій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец.13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Н.І. Бойко – К., 2008.
2. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: Навч. посіб. – 2 –ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2011.
3. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; головний редактор. В. Г. Кремін. – К.: Юрінком Інтер, 2008.
4. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах // Освіта України. Нормативно-правові документи.–К.:Міленіум, 2001.